

22132292

NORWEGIAN B – HIGHER LEVEL – PAPER 1
NORVÉGIEN B – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
NORUEGO B – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Friday 10 May 2013 (afternoon)
Vendredi 10 mai 2013 (après-midi)
Viernes 10 de mayo de 2013 (tarde)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for paper 1.
- Answer the questions in the question and answer booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

CUADERNO DE TEXTOS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

Blank page
Page vierge
Página en blanco

TEKST A

Sommerjobb i Norden?

Mellom 18 og 28 år? Lyst på et utenlandsopphold? Trenger penger? Søk sommerjobb i et annet nordisk land.

- 5 Nordjobb kan hjelpe deg med å skaffe sommerjobb og bolig i Sverige og Danmark, men også på Færøyene, Grønland, Island og Finland. Du må være mellom 18 og 28 år, og du får hjelp til alt fra søknad til ansettelse. I tillegg kan Nordjobb bidra med å finne en bolig du kan leie i nærheten av der du skal arbeide. Du har også mulighet til å få råd og hjelp underveis om oppholdet ikke blir slik du hadde tenkt. Reise og leie av bosted betaler du selv.

Mange typer arbeid

- 10 Nordjobb har et mangesidig jobbtilbud. Du kan finne jobber innen hotell- og restaurantnæringen og hjemmesykepleien. På Island har du gode muligheter som jordbruksarbeider eller postbud. Finland har ettertraktede praksisplasser for lege-, tannlege- og sykepleiestudenter. Det samme gjelder Åland og Sverige. I tillegg finnes det en rekke muligheter innen lager, logistikk, callsenter og andre bransjer hvor kompetansekravene ikke er så høye.
- 15 Nordjobb krever ingen tidligere jobberfaring eller bestemt utdanning, men det kan være en fordel. Det er uansett arbeidsgiveren som bestemmer hvem de vil ansette.

Spennende kulturtilbud samtidig som du jobber

- 20 Under oppholdet i vertslandet er du med på et kultur- og fritidsprogram. Aktivitetene og arrangementene er varierte. Om du bader i islandske kilder, svetter i finske røykbadstuer, eller går på språkkurs på ettermiddagene, er kultur- og fritidsprogrammets hovedmålsetning at Nordjobberne blir kjent med både vertslandet og hverandre.

En viktig erfaring

- 25 Veronica var en av de som fikk jobb gjennom Nordjobb [– X –]. Hun tilbrakte deler av sommeren på den minste av Færøyenes 18 øyer, Mykines. Hun arbeidet i det som er øyas kombinerte hotell, butikk, kafé og restaurant, Kristianshus. – Jeg var i [– 11 –] nokså skeptisk til å jobbe på Mykines, men nå er jeg bare glad det var der jeg havnet, sier Veronica. På spørsmål om hvorfor hun søkte seg til Færøyene fremfor pulserende byer som København, Stockholm og Helsinki, kommer svaret [– 12 –]. – [– 13 –] var det eventyret, det å reise ut til et sted ingen vet så mye om, som var forlokkende. Veronica forteller nølende at den [– 14 –] aller største drivkraften er at det å ha jobbet i et annet land ser veldig bra ut på CVen. – Jeg har veldig lyst til å bli studieveileder, og da ser det [– 15 –] bra ut å ha vært utenlands og opplevd litt forskjellig, smiler hun [– 16 –].

Mer informasjon om Nordjobb finner du på www.nordjobb.net

www.ung.no (2011)

TEKST B

Hest er ikkje best

FILM
 Til siste hinder
 Regi: Anders Øvergaard
 Noreg 2011

Av Cathrine Brøymer, 26.08.11

Skal nokon sjå denne filmen, bør hesteinteressa vere svært sterk.

Kvifor er mange jenter så opptekne av akkurat hestar? Dei store dyra er kraftige, og det kan nok vere flott å meistre og stelle slike skapnader. I gamle westernfilmar var hestar stort sett ei utprega maskulin sysle, og ikkje minst eit praktisk transportmiddel, medan det no er mest jenter som driv med slikt. I mykje barne- og ungdomsunderhaldning er det også jenter som har teke styringa på dette feltet, noko som er heilt på sin plass. Slik er det også i filmen *Til siste hinder*, men no står frontane mellom bygd og by. Den svarte hesten Kehilan blir mest ein mystisk hovudkarakter.

Kehilan framstår nærmast som ei eiga kraft i filmen, og den negative og sminka byjenta blir bergteken då ho med eitt får auga på han. Den svarte og mystiske hingsten får ho til å like livet på landet – trass i alt.

Historia i ungdomsfilmene *Til siste hinder* er tynn som sagflisene på stallgolvet og kan raskt oppsummerast slik: Ei søt, men jålete jente (Julie Nordhuus) flyttar frå byen til ein aud stad i Nord-Noreg og hatar bygdelivet i om lag ti minutt. Dineast ønskjer ho seg ein hest, som mora heilt sist i filmen skjønner at ho må få sjølv om ho trur han er farleg. Det heile blir fortalt utan at noko kjennest spesielt viktig for tilskodaren. Filmene er så trøyttande og keisam at det er lett å undre seg om desse tinga eigentleg ikkje har nokon stor relevans for hovudpersonane heller.

Utan høgdepunkt

Spørsmålet er rett og slett kvifor nokon trur at det blir underhaldning berre av å filme unge jenter i lag med hestar. I *Til siste hinder* er handlinga så godt som heilt utan dramatiske høgdepunkt. Sjølv for målgruppa, unge jenter tidleg i tenåra, kan eg ikkje tru at dette vekker noka stor begeistring, for det er fleire ting vi aldri får svar på. Unnataket er sjølv sagt nokre av dei fine hestebileta – av jenter som rid ute i storslått nordnorsk natur.

Det er mildt provoserande at nokon greier å lage ein film så totalt blotta for spaning, sjarm og gode replikkar. Ordvekslingane ligg for det meste daudt i munnen på skodespelarane, og altfor ofte blir orda og setningane følgde av "talende" andletsuttrykk som truleg er meint å uttrykkje det manus aldri greier å få fram. Dialogen verkar like naturleg som dubba barne-TV. Trass i filmtittelen finst det lite motstand og få hinder i denne nye hestefilmene for ungdom.

<http://dagogtid.no> (2011)

TEKST C

Hva leksikon betyr for meg

26. april 2011

*Vi kommer til å publisere en del tekster om vårt personlige forhold til leksikon på bloggen fremover. Første ansatte ut er **Ida Jackson**.*

Hjemme hos Hr. og Fru Leksikon

Foreldrene mine har ikke skjont dette med modernisering: De er dypt rystet over at alle biblioteksfilialene i Østfold har kastet leksikon over en lav sko de siste årene. De har gjort det til et personlig prosjekt å redde hver eneste gamle, skinninnbundede oppslagsverk fra de siste hundre årene. Da jeg vokste opp slo vi ikke opp i "leksikon": Vi slo opp i *leksikonene*. Du vet ikke hva Bulgaria er før du har lest om det i fem leksikon og to oppslagsverk, to atlas og et historisk atlas. Denne tendensen til å ville slå opp i *alt*, gjør at foreldrene mine er blant de få som fremdeles bruker leksikonene sine: De slår opp på nett, og de slår opp på ark. Datamaskinen bidrar bare med litt flere leksikon til hjemmet. Mer er mer.

Postmoderne

Jeg har ikke vokst opp med leksikon som en kilde til "fakta", jeg har vokst opp med leksikon som en serie med kikkehull til samme tema. Vi har oppslagsverk fra 20-tallet der Adolf Hitler er "tysk politiker" og vi har oppslagsverk som forteller at Norges viktigste inntekstkilde er lofottorsken.

Men om jeg ikke lærte å tenke at noe var "sant" fordi det stod i leksikon, lærte jeg å tenke på leksikon som en kilde til noe *vidunderlig*. Her kunne du lese om ting du ikke visste at eksisterte. Leksikon var synonymt med verdensutvidelse. Favoritten i bokhylla? Salmonsens konversasjonsleksikon, selvfølgelig.

Om du slo opp på "knappenål", fikk du ikke bare en definisjon på sy-redskapet: Du fikk knappenåls historie og en oppskrift på hvordan smi din egen knappenål om du skulle være så uheldig å befinne deg i knappenålsfrie omgivelser.

Arv og miljø

Jeg besøkte foreldrene mine i påsken for å tafse litt på noen av de gamle barndomsfavorittene. I tillegg til Familieboka, Aschehougs konversasjonsleksikon og Salmonsens, stod selvsagt førsteutgaven av Store norske leksikon der, også. Samt en mengde oppslagsverk som har gått i glemmeboka for lengst. Snart var spisebordet fullt av tunge bøker i stivt lær.

Det var en liten oppvekker. Jeg har ingen leksikon i hylla hjemme hos meg selv. Jeg har Internett, og det holder i massevis. Men det er ikke så rart at jeg har brukt så mye tid på Wikipedia som jeg har – eller har endt opp med å jobbe med gamle Store norske.

<http://lillenorske.wordpress.com> (2011)

TEKST D

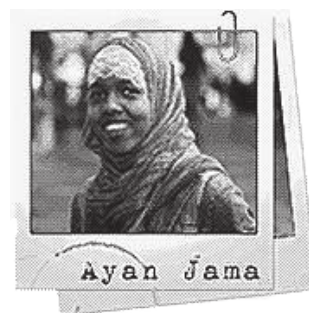
Fra Somalia til Stavanger

Ayan følger ikke alltid hijabmoten, og forteller at far slett ikke er sjefen i hjemmet.

Ayan Jama har bodd i Norge i hele livet.

– Jeg har aldri støtt på noe vondt her, sier Ayan, før hun legger til at ikke alle har hatt det like greit.

- 5 – Det som sårer er alt det, mer eller mindre, falske som en møter på i media. Jeg blir provosert av at noen tror jeg lider. De skulle bare sett hvor fint jeg har det, og hvor bra jeg har gjort det.

[– X –]

- 10 – Jeg har bodd i Norge hele livet. Foreldrene mine kom fra Somalia noen år tidligere, og jeg ble født på et mottak i Fredrikstad. Da jeg var liten flyttet vi litt fram og tilbake, men etter første klasse på barneskolen har jeg alltid bodd i Stavanger.

[– 33 –]

En av mytene om muslimske familier, er at faren i huset er den ubestridte sjefen.

- Det er ikke far som bestemmer alt hjemme! Det er et helt feil inntrykk. Det er en fin balanse mellom mor og far, akkurat som i ikke-muslimske familier. Ayan er eldst av tre søsken. Hun har en søster og en bror.
- 15 – Det er klart han får litt spesialbehandling. Men ikke mer enn vi fikk. Det er jo han som er det lille barnet nå. Bortsett fra det er det ingen forskjellsbehandling mellom oss, sier hun og ler.

[– 34 –]

Ayan studerer ved Universitetet i Stavanger, og går andre året på elektroingeniørinja.

- 20 – Det blir en del øyenbryn, ja. Jeg valgte den retningen fordi jeg liker utfordringer, og det er veldig gøy å drive på med. Jeg er en utadvent person, så tenkte litt på helsefag først. Men så ble det ingeniør. Studiene er vanskelige, men jeg får hjelp. Det er gode opplegg med både forelesninger og hjelpetimer på skolen.
- Når jeg ikke er på skolen så er jeg veldig aktiv. Har mange verv, blant annet i Muslimsk ungdom i Rogaland, MSOS (Den muslimske studentorganisasjonen) og islamsk kvinneforening i Rogaland. Jeg liker å bidra. Det er gode muligheter for meg i disse organisasjonene, og vi har mange aktiviteter.

[– 35 –]

- 25 – Det er ikke sånn at jeg aldri tar den av! Mange tror at jeg må være alene i et mørkt rom når jeg tar den av, men det er helt feil. Jeg bruker den for eksempel ikke i selskap med nær familie. Heller ikke hvis jeg bare er med jenter, sier den engasjerte jenta. Hodet deklarerer seg da også, som alle andre klesplagg, i takt med motebildet.
- 30 – Hijab er mote. Det er forskjellige sjal som er in. Det har nå for eksempel gått fra kvadratiske til rektangulære, sier Ayan.
- Jeg er en fargerik person, og følger ikke alltid hijabmoten. Det er kjekt å leke seg med kombinasjoner. Det er så veldig stort utvalg! Hijaber finnes i masse farger og fasonger, og det går an å få med både blomster og glitter på. I tillegg kan du kjøpe fine nåler. Det er pynt, og pynt liker jeg.

[– 36 –]

- 35 – Vi muslimer må være gode på å bevisstgjøre folk på at vi ikke er terrorister. Vi må være litt mer der ute. En enkel ting er å ta kontakt med naboene våre, som kan være det første steget. Vi må ikke være så inneslutta.

Selv om de fleste ser på dagens norske samfunn som mer åpent og integrert enn tidligere, mener Ayan at det ikke er alt som har blitt bedre.

- 40 – Da foreldrene mine kom til Norge, tenkte folk ”Wow, en utlending – la oss bli kjent”. Nå er det ikke sånn.

– Vi må bevise for mediene at folk tar feil av oss. Vi må ta kontakt, og være åpne. Det er veldig viktig at folk snakker sammen, for da kan vi forstå og respektere hverandre.

Av journalist Mari Hult, www.ung.no (2011)

TEKST E

Bursdagsgaven

Hun så sønnen, svigerinnen og barnebarnet fra kjøkkenvinduet da de ankom. Hun hadde satt på kaffen og funnet fram kakespaden, og gjennom vinduet så hun den lille prosesjonen nærme seg. Barnebarnet bar noe som så ut som et stort ullteppe, han så stolt ut. De så henne ikke, så hun ble stående og iaktta dem med kakespaden i hånda, til det ringte på døren.

- 5 Hun lukket opp for dem, tok i mot gratulasjoner og klemmer, og lot som om hun ble overrasket over ullbylten som barnebarnet smilende rakte fram.

– Er den til meg? Nei, nå har jeg aldri... hva er det dere har funnet på nå da?

Inne i stuen ble hun stående rådvill før hun satte fra seg bursdagspresangen på stuebordet.

- 10 – Du må ta av teppet, bestemor! Nesten ropte barnebarnet, han hadde fått det for seg at hun hørte litt dårlig. Sakte dro hun det av, og ble stående og kikket på innholdet. Der, i et bur, på en pinne, satt en gul undulat med hodet på skakke og betraktet henne.

– Det er en undulat! Kunne barnebarnet gledesstrålende opplyse.

– Vi tenkte at du har jo egentlig alt, og du trenger jo ikke flere strømpebukser eller blomster! Lo svigerdatteren litt nervøst.

- 15 Hun merket at hun iakttok henne med de litt oppspærrede øynene folk får når de venter på en bekreftelse på at de har gjort noe riktig, så hun skyndte seg å slå hendene sammen, tilsynelatende i fryd over den flotte gaven.

– Nei og nei, en undulat! Det er da alt for mye...

- 20 Hun stirret forferdet på fjærballen som satt i buret sitt og kikket på dem. En undulat. Hva i alle dager skal jeg med en undulat? Men det sa hun ikke. I stedet takket hun nok en gang overstrømmende for den flotte gaven.

- 25 De spiste kake og drakk kaffe mens bursdagsgaven satt i buret sitt på enden av stuebordet, den så ut som et slags trofé. Den sa ikke stort, men av og til, under pauser i samtalen, kunne en høre en vag lyd av raslende fjær. Bursdagsbarnet tok seg nå og da i å stirre på fuglen. Hun ventet hvert sekund at den skulle kaste seg mot burveggen og forlange å bli satt fri, men fuglen virket fornøyd med å sitte på pinnen sin og kikket vekselvis på seg selv i et lite speil som hang fra toppen av buret, og på dem.

Original tekst (2011)